

Downloaded via the EU tax law app / web

62017CJ0045

WYROK TRYBUNA?U (dziesi?ta izba)

z dnia 18 stycznia 2018 r. (*1)

Odes?anie prejudycjalne – Swobodny przep?yw kapita?u – Artyku?y 63 i 65 TFUE – Rozporz?dzenie (WE) nr 883/2004 – Artyku? 11 – Daniny publiczne uiszczane od dochodów z kapita?u uczestnicz?ce w finansowaniu zabezpieczenia spo?ecznego w pa?stwie cz?onkowskim – Zwolnienie dla obywateli Unii Europejskiej ubezpieczonych w systemie zabezpieczenia spo?ecznego innego pa?stwa cz?onkowskiego – Osoby fizyczne ubezpieczone w systemie zabezpieczenia spo?ecznego pa?stwa trzeciego – Odmienne traktowanie – Ograniczenie – Wzgl?dy uzasadniaj?ce

W sprawie C?45/17

maj?cej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, z?o?ony przez Conseil d'État (rad? stanu, Francja) postanowieniem z dnia 25 stycznia 2017 r., które wp?yn??o do Trybuna?u w dniu 30 stycznia 2017 r., w post?powaniu:

Frédéric Jahin

przeciwko

Ministre de l'Économie et des Finances,

Ministre des Affaires sociales et de la Santé,

TRYBUNA? (dziesi?ta izba),

w sk?adzie: A. Borg Barthet, pe?ni?cy obowi?zki prezesa izby, M. Berger i F. Biltgen (sprawozdawca), s?dziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzgl?dniaj?c pisemny etap post?powania,

rozwa?ywszy uwagi przedstawione:

–

w imieniu F. Jahina przez E. d'Onorio di Meo, avocat,

–

w imieniu rz?du francuskiego przez D. Colasa i R. Coesmeo, dzia?aj?cych w charakterze pe?nomocników,

–

w imieniu Komisji Europejskiej przez D. Martina i L. Malferrariego, dzia?aj?cych w charakterze

pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii, wydaje następujący

Wyrok

1

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 63–65 TFUE oraz art. 11 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. 2004, L 166, s. 1 – wyd. spec. w j. z. polskim, rozdz. 5, t. 5, s. 72).

2

Wniosek ów został złożony w ramach sporu pomiędzy Frédérikiem Jahinem a ministre de l'Économie et des Finances (ministrem gospodarki i finansów, Francja) oraz ministre des Affaires sociales et de la Santé (ministrem do spraw społecznych i zdrowia, Francja) w przedmiocie zapłaty szeregu składek i podatków za lata 2012–2014 dotyczących dochodów z majątku uzyskanych we Francji.

Ramy prawne

Prawo Unii

3

Rozporządzenie nr 883/2004 uchyliło z dniem 1 maja 2010 r. rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, w brzmieniu zmienionym i uaktualnionym rozporządzeniem Rady (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r. (Dz.U. 1997, L 28, s. 1 – wyd. spec. w j. z. polskim, rozdz. 5, t. 3, s. 3) (zwane dalej „rozporządzeniem nr 1408/71”). Przepisy rozporządzenia nr 883/2004 mające znaczenie dla niniejszej sprawy nie uległy jednak zasadniczej zmianie w porównaniu do odpowiadających im przepisów uchylonego rozporządzenia.

4

Artykuł 2 rozporządzenia nr 883/2004, zatytułowany „Zakres podmiotowy”, stanowi w ust. 1:

„Niniejsze rozporządzenie stosuje się do obywateli państwa członkowskiego, bezpaństwowców i uchodźców mieszkających w państwie członkowskim, którzy podlegają lub podlegali ustawodawstwu jednego lub kilku państw członkowskich, oraz do członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu [ich spadkobierców]”.

5

Zgodnie z art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia:

„Niniejsze rozporządzenie stosuje się do całego ustawodawstwa odnoszącego się do następujących działań zabezpieczenia społecznego:

a)

?wiadcze? z tytu?u choroby;

b)

?wiadcze? z tytu?u macierzy?stwa i równowa?nych ?wiadcze? dla ojca;

c)

?wiadcze? z tytu?u inwalidztwa;

d)

?wiadcze? z tytu?u staro?ci;

e)

rent rodzinnych;

f)

?wiadcze? z tytu?u wypadków przy pracy i choroby zawodowej;

g)

zasi?ków na wypadek ?mierci;

h)

?wiadcze? dla bezrobotnych;

i)

?wiadcze? przedemerytalnych;

j)

?wiadcze? rodzinnych”.

6

Artyku? 11 ust. 1 wspomnianego rozporz?dzenia przewiduje:

„Osoby, do których stosuje si? niniejsze rozporz?dzenie, podlegaj? ustawodawstwu tylko jednego pa?stwa cz?onkowskiego. [...]”.

7

Rozporz?dzenie nr 883/2004 stosuje si? do wszystkich pa?stw nale??cych do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) na podstawie decyzji nr 76/2011 Wspólnego Komitetu EOG z dnia 1 lipca 2011 r., zmieniaj?cej za??cznik VI (Zabezpieczenia spo?eczne) oraz protokó? 37 do porozumienia EOG (Dz.U. 2011, L 262, s. 33).

Ponadto w odniesieniu do Konfederacji Szwajcarskiej, na mocy art. 8 Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób podpisanej w Luksemburgu w dniu 21 czerwca 1999 r. (Dz.U. 2002, L 114, s. 6), która weszła w życie w dniu 1 czerwca 2002 r., umawiające się strony uwzględniają, zgodnie z załącznikiem II do tej umowy, koordynację systemów zabezpieczenia społecznego. Decyzją nr 1/2012 Wspólnego Komitetu utworzonego na podstawie umowy zawartej między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób, z dnia 31 marca 2012 r. w sprawie zastąpienia załącznika II do tej umowy dotyczącego koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. 2012, L 103, s. 51), która weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2012 r., sekcja A omawianego załącznika została uaktualniona i zawiera odtąd odwołanie do rozporządzenia nr 883/2004.

Prawo francuskie

Zgodnie z art. 1600-0 C code général des impôts (powszechnego kodeksu podatkowego), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym:

„Powszechna skłádka na ubezpieczenie społeczne od dochodów z majątku jest ustalana, kontrolowana i pobierana zgodnie z art. L. 136-6 kodeksu zabezpieczenia społecznego”.

Artykuł L.136-6 code de la sécurité sociale (kodeksu zabezpieczenia społecznego), w brzmieniu zmienionym ustawą nr 2012-958 z dnia 16 sierpnia 2012 r., ma następujące brzmienie:

„I. – Osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania do celów podatkowych we Francji w rozumieniu art. 4 B powszechnego kodeksu podatkowego podlegają obowiązkowi opłacenia skłádki od dochodów z majątku, określonej na podstawie kwoty netto przyjętej w celu ustalenia podatku dochodowego [...].

I bis. – Obowiązkowi opłacenia skłádki podlegają również osoby fizyczne, których miejsce zamieszkania do celów podatkowych nie znajduje się we Francji w rozumieniu art. 4 B powszechnego kodeksu podatkowego, w oparciu o kwotę netto dochodów, o których mowa w art. 164 B ust. I tego kodeksu, przyjętej w celu ustalenia podatku dochodowego.

[...]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

Frédéric Jahin, obywatel francuski, mieszka w Chinach od 2003 r. Wykonuje tam działalność zawodową i jest tam ubezpieczony w ramach prywatnego systemu zabezpieczenia społecznego.

W latach 2012–2014 podlega? we Francji ró?nym daninom publicznym od dochodów z nieruchomości oraz od zysków zrealizowanych w wyniku zbycia nieruchomości.

13

Trybuna?, który rozpatrywa? ju? wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym z?o?ony przez s?d odsy?aj?cy, Conseil d'État (rad? stanu, Francja), w innej sprawie dotycz?cej identycznych danin publicznych i zako?czonej wyrokiem z dnia 26 lutego 2015 r., de Ruyter (C?623/13, EU:C:2015:123), orzek? w istocie, i? daniny takie, o ile maj? one bezpo?redni i istotny zwi?zek z niektórymi dzia?ami zabezpieczenia spo?ecznego wymienionymi w art. 4 rozporz?dzenia nr 1408/71, s? obj?te zakresem stosowania tego rozporz?dzenia i podlegaj? zasadzie zastosowania ustawodawstwa tylko jednego pa?stwa cz?onkowskiego, przewidzianej w art. 13 ust. 1 rzeczonoego rozporz?dzenia, mimo ?e te daniny publiczne s? okre?lane na podstawie dochodów z maj?tku osób podlegaj?cych obowi?zkowi ich op?acenia, niezale?nie od wykonywania jakiegokolwiek dzia?alno?ci zawodowej.

14

W nast?pstwie wydania tego wyroku s?d odsy?aj?cy stwierdzi? w orzeczeniu z dnia 27 lipca 2015 r., ?e ka?da osoba fizyczna ubezpieczona w systemie zabezpieczenia spo?ecznego w innym pa?stwie cz?onkowskim jest uprawniona do wnoszenia o zwolnienie z danin, do p?acenia których by?a zobowi?zana we Francji od dochodów z jej maj?tku.

15

Zasady zwrotu danin publicznych pobranych z naruszeniem prawa Unii zosta?y okre?lone przez dwa komunikaty prasowe z dnia 20 pa?dziernika 2015 r., wydane przez, po pierwsze, secrétaire d'État chargé du Budget (sekretarza stanu ds. bud?etu, Francja), oraz, po drugie, przez directeur général des Finances publiques (dyrektora generalnego ds. finansów publicznych, Francja). W szczególno?ci doprecyzowano w nich, ?e prawo do zwrotu jest zastrze?one wy??cznie dla osób fizycznych ubezpieczonych w systemie zabezpieczenia spo?ecznego pa?stwa innego ni? Republika Francuska, znajduj?cego si? w Unii Europejskiej, EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej, z wy??czeniem osób fizycznych ubezpieczonych w systemie zabezpieczenia spo?ecznego w pa?stwie trzecim.

16

W dniu 11 marca 2016 r. F. Jahin wniós? do s?du odsy?aj?cego skarg? na te dwa komunikaty prasowe o przekroczenie uprawnie?, podnosz?c, ?e wy??czenie to jest sprzeczne z rozporz?dzeniem nr 883/2004 i z zasad? swobodnego przep?ywu kapita?u zagwarantowan? przez art. 63 TFUE.

17

W tych okoliczno?ciach Conseil d'État (rada stanu) postanowi?a zawiesi? post?powanie i zwróci? si? do Trybuna?u z nast?puj?cymi pytaniami prejudycjalnymi:

„Czy art. 63, 64 i 65 TFUE nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e:

1)

okoliczno??, ?e osoba ubezpieczona w systemie zabezpieczenia spo?ecznego pa?stwa nienale??cego do Unii [...] innego ni? pa?stwa nale??cego do [EOG] lub [Konfederacja

Szwajcarska] podlega – tak jak osoby ubezpieczone w systemie zabezpieczenia społecznego we Francji – obowiązkowi uiszczania danin publicznych od dochodów z kapitału przewidzianych przez ustawodawstwo francuskie objęte zakresem rozporządzenia [nr 883/2004], podczas gdy zgodnie z przepisami tego rozporządzenia osoba objęta systemem zabezpieczenia społecznego państwa czonkowskiego innego niż [Republika Francuska] nie może podlegać tym daninom, stanowi ograniczenie przepływu kapitału z lub do państw trzecich, zasadniczo zakazane w myśl art. 63 [TFUE];

2)

w razie udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze – takie ograniczenie przepływu kapitału, wynikające ze sprzeczności ustawodawstwa francuskiego, które obejmuje spornymi daninami publicznymi ogół osób uzyskujących pewne dochody z kapitału, nie dokonując przy tym żadnego rozróżnienia w zależności od miejsca objęcia tych osób systemem zabezpieczenia społecznego, i aktu prawa wtórnego Unii [...], może być uznane za zgodne z postanowieniami wspomnianego artykułu [traktatu FUE], w szczególności:

–

w świetle art. 64 ust. 1 [TFUE] w odniesieniu do objętego jego zakresem przepływu kapitału na tej podstawie, że ograniczenie wynika z zastosowania zasady objęcia ustawodawstwem jednego tylko państwa czonkowskiego, o której mowa w art. 11 rozporządzenia [nr 883/2004], wprowadzonej do prawa Unii w art. 13 rozporządzenia [nr 1408/71], czyli przed dniem 31 grudnia 1993 r., podczas gdy rozpatrywane daniny publiczne uiszczane od dochodów z kapitału zostały ustanowione lub mają zastosowanie po dniu 31 grudnia 1993 r.;

–

w świetle art. 65 ust. 1 traktatu na tej podstawie, że francuskie ustawodawstwo podatkowe, stosowane w sposób zgodny z rozporządzeniem z dnia 29 kwietnia 2004 r., dokonuje rozróżnienia między podatnikami, którzy nie znajdują się w tej samej sytuacji w świetle kryterium objęcia systemem ubezpieczenia społecznego;

–

w świetle nadrzędnych względów interesu ogólnego, które mogłyby uzasadnić ograniczenie swobodnego przepływu kapitału, opartych na tym, że przepisy traktowane jako potencjalnie stanowiące ograniczenie przepływu kapitału z lub do państw trzecich odpowiadają zamierzonemu przez rozporządzenie [nr 883/2004] celowi swobodnego przepływu pracowników na terytorium Unii [...]”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

18

Poprzez swoje dwa pytania, które należy rozpatrywać łącznie, sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 63 i 65 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie ustawodawstwu państwa czonkowskiego, takiemu jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, na mocy którego obywatel tego państwa czonkowskiego, który ma miejsce zamieszkania w państwie trzecim, innym niż państwo należąca do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, i który jest tam ubezpieczony w systemie zabezpieczenia społecznego, podlega w rzeczonym państwie czonkowskim obowiązkowi uiszczania danin publicznych od dochodu z kapitału w ramach składowki na ustanowiony przez to państwo czonkowskie system zabezpieczenia społecznego,

podczas gdy obywatel Unii objęty systemem zabezpieczenia społecznego innego państwa członkowskiego jest z tych danin zwolniony ze względu na zasadę zastosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, przewidzianą w art. 11 rozporządzenia nr 883/2004, w zakresie, w jakim tego rodzaju ustawodawstwo krajowe stanowi zakazane ograniczenie przepływu kapitału z lub do państw trzecich.

19

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że art. 63 TFUE ustanawia swobodny przepływ kapitału między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a państwami trzecimi.

20

W tym celu art. 63 TFUE znajdujący się w rozdziale 4 tytułu IV traktatu FUE, zatytułowanym „Kapitał i płatności”, stanowi, że zakazane są wszelkie ograniczenia w przepływie kapitału między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a państwami trzecimi.

21

Wynika z tego, że terytorialny zakres stosowania swobody przepływu kapitału ustanowionej w art. 63 TFUE nie ogranicza się do przepływu kapitału pomiędzy państwami członkowskimi, a dotyczy także takiego przepływu pomiędzy państwami członkowskimi a państwami trzecimi.

22

W odniesieniu do przedmiotowego zakresu stosowania art. 63 TFUE, o ile w traktacie FUE brak jest definicji pojęcia „przepływu kapitału”, o tyle z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że przepływ taki w rozumieniu owego postanowienia obejmuje między innymi transakcje, poprzez które osoby niebędące rezydentami dokonują inwestycji w nieruchomości na terytorium państwa członkowskiego (zob. podobnie wyroki: z dnia 11 stycznia 2001 r., Stefan, C-464/98, EU:C:2001:9, pkt 5; z dnia 5 marca 2002 r., Reisch i in., C-515/99, od C-519/99 do C-524/99 i od C-526/99 do C-540/99, EU:C:2002:135, pkt 30; a także z dnia 8 września 2005 r., Blanckaert, C-512/03, EU:C:2005:516, pkt 35).

23

Z powyższego wynika, że daniny publiczne, takie jak te pobierane na mocy rozpatrywanego w postępowaniu głównym ustawodawstwa krajowego, w zakresie, w jakim dotyczą one dochodów z nieruchomości i zysków zrealizowanych w wyniku zbycia nieruchomości, uzyskanych w państwie członkowskim przez osobę fizyczną posiadającą obywatelstwo tego państwa, ale która ma miejsce zamieszkania w państwie trzecim, innym niż państwo należące do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, wchodzi w zakres pojęcia „przepływów kapitału” w rozumieniu art. 63 TFUE.

24

Następnie należy ustalić, czy traktowanie pod względem podatkowym przyjęte przez rozpatrywane ustawodawstwo krajowe wobec obywateli tego państwa, którzy mają miejsce zamieszkania w państwie trzecim innym niż państwo należące do EOG lub Konfederacja Szwajcarska i którzy są ubezpieczeni w systemie zabezpieczenia społecznego tego państwa trzeciego, stanowi ograniczenie przepływu kapitału w rozumieniu art. 63 TFUE.

25

Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że do środków zakazanych przez art. 63 ust. 1 TFUE zaliczają się, jako ograniczenia w przepływie kapitału, środki mogące zniechęcać osoby niebędące rezydentami do dokonywania inwestycji w danym państwie członkowskim lub mogące zniechęcać osoby będące rezydentami w tym państwie członkowskim do dokonywania inwestycji w innych państwach [wyroki: z dnia 23 lutego 2006 r., van Hilten-van der Heijden, C-513/03, EU:C:2006:131, pkt 44; z dnia 26 maja 2016 r., NN (L) International, C-48/15, EU:C:2016:356, pkt 44; z dnia 2 czerwca 2016 r., Pensioenfonds Metaal en Techniek, C-252/14, EU:C:2016:402, pkt 27].

26

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ustawodawstwo francuskie traktuje w taki sam sposób, z jednej strony, swoich obywateli mających miejsce zamieszkania w państwie trzecim, innym niż państwa należące do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, i którzy są tam ubezpieczeni w systemie zabezpieczenia społecznego, i z drugiej strony obywateli francuskich mających miejsce zamieszkania we Francji i ubezpieczonych tam w systemie zabezpieczenia społecznego, ponieważ w obu przypadkach podlegają oni w ten sam sposób obowiązkowi uiszczania przewidzianych przez to ustawodawstwo krajowe danin publicznych od dochodów z kapitału.

27

Natomiast bardziej korzystne traktowanie pod względem podatkowym jest przyjęte dla obywateli Unii, którzy są ubezpieczeni w systemie zabezpieczenia społecznego innego państwa członkowskiego, państwa należącego do EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej, ponieważ są oni zwolnieni z tych danin.

28

Tymczasem takie odmienne traktowanie może zniechęcić osoby fizyczne, które są ubezpieczone w systemie zabezpieczenia społecznego w państwie trzecim, innym niż państwa należące do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, do inwestowania w nieruchomości w państwie członkowskim, którego obywatelstwo posiadają, i w związku z tym może to prowadzić do zahamowania przepływu kapitału z takich państw trzecich do rzeczoności państwa członkowskiego.

29

W konsekwencji ustawodawstwo krajowe, takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, stanowi ograniczenie w swobodnym przepływie kapitału między państwem członkowskim i państwem trzecim, które to ograniczenie jest co do zasady zakazane przez art. 63 TFUE.

30

Wreszcie należy ocenić, czy tego typu ograniczenie w swobodnym przepływie kapitału może być uzasadnione.

31

Zgodnie z art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE „[art.] 63 nie narusza prawa państw członkowskich do [...] stosowania odpowiednich przepisów ich prawa podatkowego traktujących odmiennie podatników ze względu na różne miejsce zamieszkania”.

32

Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że postanowienie to, jako odstępstwo od podstawowej zasady swobodnego przepływu kapitału, musi być przedmiotem ścisłej wykładni. Dlatego też nie można go interpretować w ten sposób, że wszelkie przepisy podatkowe przewidujące odmienne traktowanie podatników ze względu na miejsce ich zamieszkania są automatycznie zgodne z traktatem (wyroki: z dnia 17 października 2013 r., Welte, C-181/12, EU:C:2013:662, pkt 42; z dnia 7 listopada 2013 r., K, C-322/11, EU:C:2013:716, pkt 34).

33

W rzeczywistości bowiem wyjątek przewidziany w art. 65 ust. 1 TFUE sam jest ograniczony przez ust. 3 tego artykułu, który stanowi, że środki krajowe określone w art. 65 ust. 1 TFUE „nie powinny stanowić arbitralnej dyskryminacji ani ukrytego ograniczenia w swobodnym przepływie kapitału i płatności w rozumieniu art. 63” (wyrok z dnia 17 października 2013 r., Welte, C-181/12, EU:C:2013:662, pkt 43).

34

Należy więc odróżnić nierówne traktowanie dozwolone na mocy art. 65 ust. 1 TFUE od arbitralnej dyskryminacji zakazanej w ust. 3 tego artykułu. W tym względzie z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że aby krajowe uregulowanie, takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, mogło zostać uznane za zgodne z postanowieniami traktatu dotyczącymi swobodnego przepływu kapitału, odmienne traktowanie winno dotyczyć sytuacji, które nie są obiektywnie porównywalne, bądź winno być uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego (wyroki: z dnia 6 czerwca 2000 r., Verkooijen, C-35/98, EU:C:2000:294, pkt 43; z dnia 7 września 2004 r., Manninen, C-319/02, EU:C:2004:484, pkt 28, 29; a także z dnia 8 września 2005 r., Blanckaert, C-512/03, EU:C:2005:516, pkt 42).

35

Powstaje więc pytanie, czy w przypadku poboru danin publicznych takich jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym istnieje obiektywna różnica sytuacji z punktu widzenia miejsca zamieszkania pomiędzy obywatelem Unii objętym systemem zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego innego niż dane państwo członkowskie a obywatelem tego państwa członkowskiego ubezpieczonym w systemie zabezpieczenia społecznego w państwie trzecim, innym niż państwo należące do EOG lub Konfederacja Szwajcarska.

36

W tym względzie należy zauważyć, że kryterium przyjęte przez uregulowanie krajowe rozpatrywane w postępowaniu głównym dla rozróżnienia sytuacji pomiędzy osobami fizycznymi bądź innymi podatnikami nie jest co prawda wyrażone powiązane z ich miejscem zamieszkania, lecz opiera się na ich przynależności do systemu zabezpieczenia społecznego.

37

Niemniej jednak, ponieważ osoby fizyczne nieubezpieczone w systemie zabezpieczenia społecznego danego państwa członkowskiego coraz częściej są osobami niebądź innymi rezydentami tego państwa członkowskiego, kryterium takie prowadzi w rzeczywistości do rozróżnienia osób fizycznych bądź innych podatnikami w zależności od ich miejsca zamieszkania (zob. podobnie wyrok z dnia 8 września 2005 r., Blanckaert, C-512/03, EU:C:2005:516, pkt 38).

38

Należy zatem zbadać, czy obywatel Unii ubezpieczony w systemie zabezpieczenia społecznego innego państwa członkowskiego znajduje się – w świetle celu, a także przedmiotu i brzmienia ustawodawstwa tego państwa członkowskiego – w sytuacji porównywalnej z sytuacją obywatela rzeczono państwa członkowskiego, ale który ma miejsce zamieszkania w państwie trzecim innym niż państwo należące do EOG lub Konfederacja Szwajcarska i który należy tam do systemu zabezpieczenia społecznego (zob. podobnie wyrok z dnia 2 czerwca 2016 r., Pensioenfonds Metaal en Techniek, C-252/14, EU:C:2016:402, pkt 48).

39

Co się tyczy w niniejszym przypadku celu francuskiego ustawodawstwa, należy przypomnieć, jak wskazano w pkt 13–15 niniejszego wyroku, że komunikaty prasowe rozpatrywane w postępowaniu głównym ograniczają się do określenia zasad zwrotu danin publicznych pobranych z naruszeniem prawa Unii w odniesieniu do osób fizycznych otrzymujących dochody z kapitału we Francji, ale objętych systemem zabezpieczenia społecznego innego państwa członkowskiego.

40

Zgodnie z zasadą zastosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, jak przewiduje art. 11 rozporządzenia nr 883/2004, państwo członkowskie nie może pobierać w odniesieniu do obywateli Unii, którzy są ubezpieczeni w systemie zabezpieczenia społecznego innego państwa członkowskiego, danin publicznych takich jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, które, chociaż zakwalifikowane jako podatek przez ustawodawstwo krajowe, wykazują bezpośredni i wystarczająco istotny związek z ustawami regulującymi działania zabezpieczenia społecznego wymienione w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, i które są przeznaczone w szczególności na finansowanie systemu zabezpieczenia społecznego pierwszego państwa członkowskiego (zob. podobnie wyrok z dnia 26 lutego 2015 r., de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, pkt 23, 24, 26, 39).

41

Ta zasada zastosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego ma na celu, w odniesieniu do obywateli Unii, którzy przemieszczają się na terytorium Unii, uniknięcie problemów mogących wyniknąć z jednoczesnego stosowania kilku ustawodawstw krajowych oraz zniesienie nierównego traktowania, które byłoby rezultatem cząsteczkowego lub całkowitego zbiegu wariantywnych ustawodawstw (zob. podobnie wyrok z dnia 26 lutego 2015 r., de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo).

42

Z powyższych rozważań wynika, iż istnieje obiektywna różnica między, z jednej strony, sytuacją obywatela danego państwa członkowskiego, który ma miejsce zamieszkania w państwie trzecim, innym niż państwo należące do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, i który jest tam ubezpieczony w systemie zabezpieczenia społecznego, a z drugiej strony, sytuacją obywatela Unii ubezpieczonego w systemie zabezpieczenia społecznego innego państwa członkowskiego, ponieważ tylko ten ostatni obywatel może skorzystać z zasady zastosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, przewidzianej w art. 11 rozporządzenia nr 883/2004, ze względu na jego przemieszczanie się na terytorium Unii.

43

Natomiast nie istnieje obiektywna różnica pomiędzy sytuacją obywatela państwa czonkowskiego, który ma miejsce zamieszkania w państwie trzecim, innym niż państwo należąca do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, i który jest tam ubezpieczony w systemie zabezpieczenia społecznego, a sytuacją obywatela tego państwa czonkowskiego, który ma tam miejsce zamieszkania i jest tam ubezpieczony systemem zabezpieczenia społecznego, ponieważ w obu tych przypadkach obywatele ci nie skorzystali ze swobody przemieszczania się w ramach Unii i nie mogli zatem powoływać się na zasadę zastosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa czonkowskiego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego.

44

Z powyższego wynika, że ustawodawstwo krajowe, takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, może być uzasadnione w świetle art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE obiektywną różnicą w sytuacjach, jaka występuje między osobą fizyczną będącą obywatelem państwa czonkowskiego, ale mającą miejsce zamieszkania w państwie trzecim, innym niż państwo należąca do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, i która jest tam ubezpieczona w systemie zabezpieczenia społecznego, a obywatelem Unii mającym miejsce zamieszkania i ubezpieczonym w systemie zabezpieczenia społecznego w innym państwie czonkowskim.

45

W każdym razie należy dodać, że odmienna wykładnia prowadziaby do skorzystania przez obywatela państwa czonkowskiego, mającego miejsce zamieszkania w państwie trzecim, innym niż państwo należąca do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, takiego jak F. Jahin, z zasady zastosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa czonkowskiego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, przewidzianej w art. 11 rozporządzenia nr 883/2004, podczas gdy, zgodnie z art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia, zasada ta ma zastosowanie wyłącznie do obywateli jednego z państw czonkowskich, którzy podlegają ustawodawstwu w zakresie zabezpieczenia społecznego jednego lub kilku państw czonkowskich.

46

Tymczasem, zważywszy, że traktat FUE nie zawiera żadnego postanowienia rozszerzającego swobodę przepływu pracowników na osoby, które przenoszą się do państwa trzeciego, należy unikać tego, aby wykładnia art. 63 ust. 1 TFUE w zakresie dotyczącym stosunków z państwami trzecimi innymi niż państwa należąca do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, dawała osobom, które nie mieszczą się w granicach terytorialnego zakresu zastosowania swobodnego przepływu pracowników, możliwość skorzystania z tej swobody (zob. podobnie wyrok z dnia 13 listopada 2012 r., *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-35/11, EU:C:2012:707, pkt 100).

47

W świetle powyższych rozważań na przedłożone pytania należy odpowiedzieć, że art. 63 i 65 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie ustawodawstwu państwa czonkowskiego, takiemu jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, na mocy którego obywatel tego państwa czonkowskiego, który ma miejsce zamieszkania w państwie trzecim, innym niż państwo należąca do EOG lub Konfederacja Szwajcarska, i który jest tam ubezpieczony w systemie zabezpieczenia społecznego, podlega w rzeczonym państwie czonkowskim obowiązkowi uiszczania danin publicznych od dochodu z kapitału w ramach składowki na ustanowiony przez to państwo czonkowskie system zabezpieczenia społecznego, podczas gdy

obywatel Unii objęty systemem zabezpieczenia społecznego innego państwa członkowskiego jest z tych danin zwolniony ze względu na zasadę zastosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 883/2004.

W przedmiocie kosztów

48

Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (dziesiąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuły 63 i 65 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie ustawodawstwu państwa członkowskiego, takiemu jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, na mocy którego obywatel tego państwa członkowskiego, który ma miejsce zamieszkania w państwie trzecim, innym niż państwo należąca do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) lub Konfederacja Szwajcarska, i który jest tam ubezpieczony w systemie zabezpieczenia społecznego, podlega w rzeczonym państwie członkowskim obowiązkowi uiszczania danin publicznych od dochodu z kapitału w ramach składowki na ustanowiony przez to państwo członkowskie system zabezpieczenia społecznego, podczas gdy obywatel Unii objęty systemem zabezpieczenia społecznego innego państwa członkowskiego jest z tych danin zwolniony ze względu na zasadę zastosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego zgodnie z art. 11 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Podpisy

(*1) Język postępowania: francuski.